

ΠΑΛΑΙΟΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ

ΠΕΦΑΣΙΣΑ ἔπειτα ἀ-
πὸ δέκα ἔτη νὰ ἀνοίξω
ἐν παλαιὸν συρτάρι.

Τὰ δέκα αὐτὰ ἔτη
ὑπῆρξαν ἔτη νεανικῆς
τρικυμίας.

Καὶ τώρα, πρώτην
φορὰν ἡ καρδιά καὶ ὁ
νοῦς συνεφωνοῦν· ἄλλ’
ἡ συμφωνία τῶν αὐτῶν

ἀπέβλεπεν φεῦ! εἰς τὴν λήθην τοῦ παλαιοῦ ἐρ-
μαρίου. Ὁ Πανεπιστημιακὸς βίος, αἱ πρῶται
συγκινήσεις τοῦ νέου κοινωνικοῦ καθεστώτος, με-
εἶχον ἀπορροφήσῃ ἐξ ὁλοκλήρου. Αἱ ἀλλεπάλ-
ληλοι ἐντυπώσεις εἶχον δημιουργήσει ἐν περι-
βάλλον πολὺ διάφορον τοῦ περικλειομένου εἰς
τάς τέσσαρας ἐκείνας μικρὰς παλαιὰς σανίδας,
ἕνα ὀρίζοντα τὸν ὁποῖον ἀπετέλουν ὄνειρα κυανᾶ,
σιλουέται παρθενικῶν μορφῶν, ἐλπίδες ἀπέραντοι
ὅσον καὶ τὸ στερέωμα! Καὶ παρήλθον τὰ δέκα
αὐτὰ ἔτη, καὶ προχθὲς εἰς μίαν ἔκρηξιν στενο-
χωρίας ψυχικῆς, ἐν ᾗ ὁ οὐρανὸς ἔξω ἦτο ζοφώ-
δης καὶ ἡ βροχὴ συνέθετε τὸ αἰώνιον παράπονόν
τῆς ἐπὶ τῶν ὑαλοπινάκων, δὲν εἰξεύρω πῶς μοῦ
ἦλθεν ἡ ὄρεξις νὰ ἀνασκαλεύσω μνημεῖα περασ-
μένης ἐποχῆς, νὰ ἀνατινάζω κόνιν ἐτῶν καὶ νὰ
μελαγχολήσω ἐνώπιον παλαιῶν ἀντικειμένων.

Ἄναψα ἐν κηρίον, ἔκλεισα καλὰ τὴν θύραν
καὶ ἡ ἐκταφὴ ἤρξατο...

Ὅσμη εὐρώτος με προσέβαλε. Εἶνε ἡ ἰδιαι-
τέρα ἐκείνη ἀπόπνοια, τὴν ὁποίαν δημιουργοῦν
τὰ ἔτη τῆς στασιμότητος, τῆς ἀταραξίας.

Ἐτριξε, ἐστέναξε τὸ συρτάρι εἰς τὴν πρώτην
στροφὴν τοῦ κλειδίου. Ὡ ἀφεύκτως οὕτω θὰ ἔτρι-
ξαν καὶ τὰ ὅσα οἰοῦντο παλαιοῦ τάφου,
ὅταν ὁ νεκροθάπτης θὰ ἀνέσκαπτεν αὐτὸν πρὸς
ἀναχομιδὴν τῶν λειψάνων.

Αἱ χεῖρές μου, ἱερόσυλοι τόσον πενθίμου γα-
λήνης, ψάβουσιν ὅτι συναντῶσι· χειρόγραφα καὶ
σημειώσεις καὶ ἀντικείμενα ἀσήμαντα τῆς παι-
δικῆς ἡλικίας ἀντιπαρέρχονται ὑπὸ τοὺς δακτύ-
λους μου καὶ εἰς ἐκάστην συνάντησιν διακρίνω
ἐν ὄνειρον θνήσκον, μίαν ἐλπίδα ταφεῖσαν, ἕνα
πόθον ἀνιστάμενον. Κόσμος ὁλόκληρος, ἀπὸ τὸν
ὁποῖον με εἶχε σύρει πολὺ μακρὰν ὁ δεκαετής
βίος, ζωντανεῖται πρὸ ἐμοῦ σκηναὶ καὶ ἐπισόδια
βίου ἀφελοῦς, ἀπηλλαγμένου τῶν πικριῶν καὶ
ἀπογοητεύσεων τῆς σημερινῆς ζωῆς.

Μία ἐπιγραφὴ ἐλκύει ἰδιαίτερος τὴν προσο-
χὴν μου. Ὁ χάρτης εἶναι ὑποκίτρινος, φέρων
προφανῶς τὰ σημεῖα συχνῆς χρήσεως.

Καὶ ἀναγινώσκω: «Νίνα».

Ὡ, τώρα τὴν ἐνθυμοῦμαι καὶ μὴ φωτοστεφάνη
νομίζω ὅτι περιβάλλει τὸ ὄνομά της. Τὴν ἀνα-

πολῶ, μικράν, ἄθωαν, χαριτωμένην, καὶ με τὰ
ξέπλεκα μαλλιά, νὰ με βοηθῇ εἰς τὰ ἰχνογρα-
φικὰ σχεδιάσματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἤμην τόσον
ἀδέξιος, καὶ νὰ τὴν βοηθῶ κ’ ἐγὼ προθυμότερα εἰς
τὴν διευθέτησιν τῶν μακροτάτων βροστῶν της.

Καὶ ἐγὼ, ὁ γράψας ἔκτοτε ἑκατοντάδας σε-
λίδων, ὁ μελετήσας τόσον τὴν γυναῖκα, ὁ ἀφη-
γηθεὶς ἱστορίας σατυρικὰς καὶ σπαρακτικὰς, εὐ-
ρίσκω ὅτι δὲν ἔγραψα τίποτε, ὅτι τὸ ὠραιότερον
διήγημά μου δὲν ἔγραψα εἰσέτι.

Λαμβάνω τὸ χειρόγραφον· τὸ ἀναγινώσκω. Ἡ
μελάνη εἶναι ἀπεσβεσμένη σχεδόν, ἀλλὰ πόσον
ζωηρὸν διατηρεῖται καὶ ἄσβεστον τὸ αἶσθημα τῆς
φιλίας! Αἱ λέξεις εἶναι κακογραμμέναι, ἀνορ-
θόγραφοι· ἀλλὰ πόσῃν εὐλικρίνειαν προδίδουν,
τόσον σπανίαν σήμερον, ὅτε αἱ ἀνορθογραφίαι
τῆς καρδίας καὶ τῶν ἡθῶν μᾶς ἐπλημμύρισαν.

Καὶ δὲν ἡδυνήθην νὰ ἀποσπασθῶ τοῦ χειρο-
γράφου ἄνευ δακρύων, ὅταν κάτωθεν τοῦ τρυ-
φεροῦ σημειώματος ἀνέγνωσα:

«Ἀπέθανε τὴν 1 Μαΐου 1889.»

Τὴν φράσιν εἶχε γράψῃ χεὶρ τρέμουσα· ἀλλ’
ἀμφιβάλλω ἂν ἡ χεὶρ μου τότε ἐσημεῖον τὴν
ἐπιτυμβίαν ἐκείνην ἐπιγραφὴν τοῦ πρώτου μου
χειρογράφου καὶ τοῦ πρώτου μου ἔρωτος περισ-
σότερον τρέμουσα ἢ σήμερον, ὅτε συγκαλύπτω
τὸν χάρτην ἐθρήνησα δύο ἐποχὰς—ἐκείνην καὶ
τὴν σημερινήν.

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Λ Α Τ Ρ Ε Ι Α

Ἀλάλητος λατρεύω—ἀλλοίμονον!
μὴν ὡμορφίαν ἀμαρτωλῇ καὶ πικραμένη,
ποῦ γιὰ τὸν κόσμον καὶ ἂν ῥαράζισεν,
ἀμάραντη γιὰ ῥμένα πάντα μένει.

★

Ἐναν καιρὸ με ἀγνὴ κατάνυξι,
προσκυνητὴς πιστός, τὴν πρώτην προσευχὴν μου
σὲ μὴ λαμπρὴ ἐκκλησίᾳ ψιθύριζα
με ἀνέσπερη φεγγαβολὴ μέσ’ ἐς τὴν ψυχὴν μου.

Τώρα κουρσάροι ἔξεμελίωσαν
τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἱεροσύλων μαῦρα χέρια
τὴν Ἁγία Τράπεζαν ἐδεδήλωσαν
κὲθρυμματίσαν τὰ χρυσὰ της τὰ ἐσφτέρια.

Μὰ ἐκεῖ, μίς’ ἐς τὰ ψυχα συντρίμματα,
ἡ ἐκκλησίᾳ λαμπρότερη ὑπὸ προστά μου πάλι
με ὥρατα στολίδια καὶ εἰκονίσματα
θαμπώνοντας τὴν φαντασίαν μου ἔεπροβάλλει.

Καὶ γονατίζω με κατάνυξι,
μὴ Παναγίᾳ θλιμμένη ἀσπάζεται ἡ ψυχὴν μου
καὶ ἐς τὴν καρδίαν μου ἀνθοῦν νεκράνθεμα,
ἐὰν ψιθυρίζω τὴν αἰώνιαν προσευχὴν μου.

★

Ἀλάλητος λατρεύω—ἀλλοίμονον!
μὴν ὡμορφίαν ἀμαρτωλῇ καὶ μισημένην,
ποῦ γιὰ τὸν κόσμον καὶ ἂν ἀπέθανεν,
ἀθάνατη γιὰ ῥμένα πάντα μένει.

Ι. Π. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ